UUTISET

Huonoin vaihtoehto olisi, että porsaita alettaisiin lopettaa. Sellaista ei ole ainakaan meillä tiedossa. **JOHTAJA STEFAN SAARISTO, ATRIA-SIKA**

EU:n siemenlakiesitys maatiaiskasvialan huolena

Kasvien rekisteröintiä pidetään uhkana pientuottajille. EU-komission mukaan uusi laki ottaisi pientuottajat kuitenkin nykyistä paremmin huomioon.

BRYSSEL (MT)
EU-komission maanantaina julkistama esitys uudeksi siemenlainsäädännöksi huolestuttaa maatiaiskasvien viljelijöitä. Pahimmillaan kasvilajien rekisteröintipakko ja sen tuomat kustannukset voisivat lopettaa alkuperäiskasvien viljelyn.

Ehdotuksessa on kuitenkin säädetty poikkeuksia kotipuutarhoille ja pienille, alle kahden miljoonan euron liikevaihdolla toimiville siemen- ja taimituottajille.

”Esitys on mennyt parempaan suuntaan, mutta vielä on epäselvää, mitä muutokset käytännössä tarkoittavat”, Maatiainen ry:n toiminnanjohtaja **Maija Manninen** sanoo. Yhdistys on muun muassa vedonnut suomalaiskomissaari **Olli Rehniin** esityksen muuttamiseksi.

Komission mukaan uusi lainsäädäntö päinvastoin parantaisi maatiaislajikkeiden asemaa ja kasvien geeniperimän säilyttämistä.

Vihreät syyttävät suurten suosimisesta

Europarlamentin vihreä ryhmä on kritisoinut siemenlakiesitystä suurten siementuottajien ja patentoitujen lajikkeiden suosimisesta.

”Tässä rakennetaan järjestelmää, joka suosii Monsanton kaltaisia suuryrityksiä ja vaikeuttaa pienten tuottajien asemaa”, suomalaismeppi **Satu Hassi** (vihr.) arvostelee. Hassin mukaan esityksessä säädettyjen poikkeusten yläpuolelle jää suuri joukko keskisuuria siementuottajia, joita rekisteröintimaksut syrjivät suhteessa suuryrityksiin.

Vihreitä epäilyttää myös siementuottajien omavalvonnan lisääminen.

EU:n nykyinen siemenlainsäädäntö periytyy 40 vuoden takaa. Viljelijöille uudistus ei kuitenkaan ole tuomassa suuria muutoksia.

”Tässä pannaan pukki kaalimaan vartijaksi. Hevosenlihakohu on osoittanut mitä tapahtuu, kun viranomaisvalvonta on puutteellista.”

Hassin mukaan esitys myös rajoittaisi viljelijöiden oman siemenen käyttöä tai myyntiä toisille viljelijöille. Komission mukaan väite ei pidä paikkaansa, eikä esityksessä rajoiteta viljelijöiden omien siementen käyttöä.

”Siemenviljelijöiden kannalta tämä ei käytännössä tuo muutoksia. Pakkaamoille ja myyjille tulee sen sijaan enemmän vapauksia tehdä omavalvontaa”, kasvinviljelyasiamies **Mika Virtanen** MTK:sta muistuttaa.

Virtasen mielestä maatiaislajikkeita koskeva keskustelu on saanut suhteettoman suuren painoarvon.

”Käsittääkseni niiden asema ei tässä ole heikentymässä.”

Kymmenet direktiivit yhteen pakettiin

Siemenlainsäädäntö on osa isompaa pakettia, jossa EU haluaa koota yhteen kymmenet eri direktiivit, jotka säätelevät eläinten terveyttä, ruokaturvallisuutta ja siemenkauppaa.

Elintarvikeketjun tarkastuksia ehdotetaan lisättäväksi, jotta hevosenlihaskandaalin kaltaiset huijaukset voitaisiin estää.

Suuria muutoksia suomalaisiin käytäntöihin ei MTK:n mukaan ole tulossa. Suomen kannalta olennainen kysymys on korvattavien eläintautien luettelo, mutta sitä ei esityksessä vielä ole.

> Tässä rakennetaan järjestelmää, joka suosii Monsanton kaltaisia suuryrityksiä.«
> **SATU HASSI**

”Periaatteessa paketti on ihan oikean suuntainen, kun nykyistä lainsäädäntöä yksinkertaistetaan. Toimenpanosäädösten kanssa voi kuitenkin aina tulla yllätyksiä”, kotieläinasiamies **Marjukka Manninen** MTK:n Brysselin toimistosta sanoo.

Seuraavaksi komission esitys menee Euroopan parlamentin ja ministerineuvoston käsittelyyn. Uuden lainsäädännön odotetaan tulevan voimaan aikaisintaan vuonna 2016.

NIKLAS HOLMBERG

Apetitin tulos tammi–maaliskuu

MT	1–3/2012	1–3/2013
Liikevaihto, milj. e	79,4	**100,0**
Liiketulos, milj. e	–0,7	**1,2**
Kauden tulos, milj. e	–0,7	**0,7**
Osakekohtainen tulos, euroa	–0,09	**0,16**
Omavaraisuusaste, %	63,8	**63,3**

Apetitiksi nimensä vaihtanut Lännen palasi voitolliseksi

Lännen Tehtaiden nimi vaihtui virallisesti Apetitiksi tiistaina. Keskiviikkona yhtiö julkaisi ensimmäisen vuosineljänneksen tuloksensa. Parannusta tuli yli kaksi miljoonaa euroa vuoden takaiseen, ja liikevaihto kasvoi reilun neljänneksen.

Toimitusjohtaja **Matti Karppinen** Apetitista toteaa tyytyväisenä, että kaikki toimialat kaloja lukuunottamatta paransivat viime vuodesta.

Konsernin liikevaihto kasvoi vuoden ensimmäisen neljänneksen aikana vahvasti vertailujaksoon verrattuna.

Vuosi sitten ostettu Caternet toi kolmanneksen kasvusta, vilja- ja öljykasvit toisen kolmanneksen ja loput kertyvät pakasteista ja kaloista.

Apetitin liiketulos oli tammi–maaliskuussa merkittävästi parempi kuin vertailujaksolla. Voittoa kertyi runsas miljoona euroa, kun viime vuosi starttasi puolen miljoonan miinusmerkkisellä tuloksella.

Kalaliiketoiminnan kannattavuus ei tyydytä, ja Karppisen mukaan toimet tuloksen kohentamiseksi on aloitettu. Yksityiskohtia ei kerrottu.

Suurtalouksia palvelevan Caternetinkaan alkuvuosi ei ole sujunut odotusten mukaisesti. Liikevaihto laski viime vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna, ja alkuvuoden tulos oli pettymys.

Syitä on useita, ja talousti-lanne vaikuttaa. Osa Caternetin asiakkaista siirtyi esikäsittelemättömiin vihanneksiin ja hedelmiin.

Lisäksi vihannesten, hedelmien ja kalan hinnat nousivat ennakoitua enemmän ja nopeammin, mikä heikensi myyntiä ja kannattavuutta. Kohonneita hintoja ei pystytty viemään täysimääräisesti lopputuotteiden hintoihin.

Apetit jatkaa konsernirakenteen uudistusta. Viljat ja öljykasvit koottiin yhteen viime vuonna. Nyt paketoidaan kuluttajatuotteet pakasteista ja kaloista Caternetiin yhteen.

Apetit halutaan nostaa kuluttajien mielissä halutuimmaksi kumppaniksi ja ruokaratkaisuksi, Karppinen linjaa.

Loppuvuoden arviot ovat varovaisia, mutta elintarvikekonserni odottaa talouden kehittyvän suotuisasti. Liikevaihdon arvioidaan kasvavan viime vuodesta ja tuloksen paranevan.

Tulosparannuksen ennakoidaan olevan voimakkainta ensimmäisen vuosipuoliskon aikana.

Liikevaihdon kehitys riippuu myös vilja- ja öljykasvikaupan aktiivisuudesta ja hinnoista.

Tämän vuoden tulokseen voi vaikuttaa merkittävästi Sucrosta koskeva osakassopimusriita, johon odotetaan ratkaisua vuoden lopulla.

VEIKKO NIITTYMAA

Atria: ”Vienti Puolaan ei ole bisnestä”

Atria-Sian johtaja **Stefan Saaristo** myöntää, että MT:ssa keskiviikkona uutisoitu porsaiden vienti Puolaan ei ole yhtiölle kannattavaa.

”Ei tämä mitään bisnestä meille ole, vaan tuemme porsaspuolen tuotantoa Suomessa. En ota kantaa viennin kuluihin, me kannamme vastuuta.”

Puolaan viedään muutamia tuhansia porsaita niin kauan kuin Atrian sikaketjun porsasruuhka saadaan purettua.

”Huonoin vaihtoehto olisi, että porsaita alettaisiin lopettaa. Sellaista ei ole ainakaan meillä tiedossa.”

Myöskään emakoita Atria ei halua ketjusta poistaa. ”On katsottava myös ensi vuoteen, kaikkia emakoita tarvitaan.”

Ei vielä ostopäätöstä

Toisin kuin Taloussanomat uutisoi, porsaiden vienti Puolaan ei Saariston mukaan alkanut vielä tammi–helmikuussa vaan vasta maaliskuussa.

Puola valikoitui vientikohteeksi, koska siellä oli kiinnostusta suomalaisiin porsaisiin.

Korkeamman hintatason Ruotsissakin kiinnostusta on, mutta lopullista päätöstä suomalaisporsaiden ostamisesta ei vielä ole tehty. Atria on valmis viemään porsaita Ruotsiin, jos ostajapuoli sanoo viennille kyllä.

Euroopan komission viikoittaisen hintaseurannan mukaan porsaan hinta Ruotsissa oli toissa viikolla 86 euroa ja Puolassa 42 euroa. Suomessa hinta oli 60 euroa porsasta kohden.

Saaristo toivoo porsastuottajilta kärsivällisyyttä.

”Uskon, että tästä päästään vielä valoisampaan tilanteeseen. Kun ruuhka on purettu, haemme käyttöön uutta toimintamallia.”

TERHI TORIKKA

Espanjan talouskriisi näkyy lihatiskeillä ja kotipuutarhoissa

TERHI TORIKKA

Lihamyyjä David Pineda esittelee espanjalaisten suosikkiraaka-ainetta, naudan mahalaukkua, josta tehdään keittoa. Toinen suosituimmista tuotteista on maksa. Pinedan mukaan lihakaupan myynti on vähentynyt viimeisten kolmen vuoden aikana jopa 30–40 prosenttia.

BARCELONA JA PLA DE PAVIA, ESPANJA (MT)
Talousvaikeudet näkyvät Espanjassa monen muun asian ohella ruokailutottumuksissa.

Barcelonassa suositulla La Boquerian ruokatorilla lihakauppiaat kertovat myynnin vähentyneen parissa kolmessa vuodessa noin 30–40 prosenttia.

”Se johtuu taloustilanteesta. Hinnat ovat nousseet vain noin viisi prosenttia samassa ajassa”, lihamyyjä **David Pineda** kertoo.

Nautojen ja lampaiden sisäelimiä, jalkoja ja päitä myyvän kojun suosituimpia tuotteita ovat viime aikoina olleet maksa ja naudan mahalaukut, joista tehdään keittoa. Niiden kilohinta on 4–5 euroa.

Kasvimaat yleistyneet

Taloustilanne on saanut espanjalaiset myös lisäämään omavaraisuuttaan ruuan suhteen. Kotipuutarhat ovat yleistyneet huimasti, **Reme Ochoa** kertoo.

Hän viljelee miehensä kanssa Valencian kaupungin lähistöllä sijaitsevan omakotitalon pihalla muun muassa härkäpapua, sitruunoita, persikoita, oliiveja ja artisokkaa.

Lisäksi pariskunta kerää talteen hedelmäpuiden puoleensa vetämiä kotiloita, joista syntyy maukasta ruokaa.

Perhe nauttii pihan antimia pitkin kesää ja säilöö hieman talveksikin.

”Tämä on vielä pientä, moni kasvattaa paljon enemmän ja yrittää myös myydä kotipihan tuotteita saadakseen hieman tuloja”, Ochoa kertoo.

Varkauksia ja harmaata taloutta

Kaikki eivät viitsi itse nähdä vaivaa ruuan kasvattamiseksi.

”Satoja varastetaan paljon ja myös myrskyt aiheuttavat vahinkoja”, Ochoa sanoo.

Hän kertoo veljestään, jonka koko appelsiinipellon sadon ehtivät korjata varkaat.

”Heidän on täytynyt käydä siellä kuorma-autolla, todella röyhkeää”, nainen harmittelee.

Hänen mukaansa satoja vakuutetaan jonkin verran, mutta esimerkiksi veli sai korvausta 12 000 euron menetyksestä vain noin 2 000 euroa.

Työttömyys näkyy myös harmaan talouden kasvuna. Kun virallista työpaikkaa ei saa, moni tekee hommia veroja maksamatta.

Nimettömänä pysyttelevä nuori sähkömies kertoo jakavansa säännöllisesti lähialueelle mainoksiaan ja saavansa sitä kautta pieniä keikkatöitä lähinnä kotitalouksista.

Niiden tuomat tulot kuluvat normaaliin elämiseen.

TERHI TORIKKA

Espanjalaiset Reme Ochoa ja Juan Moreno kasvattavat kotipuutarhassaan muun muassa härkäpapua. Kasvimaista on tullut maassa suosittuja talouskriisin myötä.

EK:n johtaja kaipaa ruokainnovaatioita

Vahvat kilpailukykyiset yritykset, uudet menetystuotteet ja -palvelut, tehokas julkinen sektori ja vakaa kotimainen kysyntä ovat kaiken taloudellisen kasvun menestystekijät, listaa johtaja **Leena Mörttinen** Elinkeinoelämän keskusliitosta.

”Millä tavalla innovatiivisuus ja uusien tuotteiden kehittäminen näkyy teidän alalla”, Mörttinen kysyi Elintarvikepäivän yleisöltä tiistaina Helsingissä.

Hän uskoo, että elintarvikkeiden valmistaminen voi kuulua menestyjien joukkoon, jos vain halua riittää sekä alalla itsellään että päättäjillä.

Työn tuottavuutta on pystyttävä kohentamaan rutkasti, jotta pystymme kuromaan kiinni kilpailukyvyltään parempia maita, kuten Ruotsi ja Saksa.

Suomessa esimerkiksi yksikkötyövoimakustannus on suurempi kuin näissä maissa, Mörttinen sanoi. ”Sen yhtälön kanssa ei kauaa eletä, että palkat nousevat mutta työn tuottavuus laskee.”

Elintarvikepäivän yleisöstä kysyttiin Mörttisen mielipidettä elintarvikealan yhä tiukentuvasta sääntelystä. Vastaus tuli empimättä: ”Odotan aikaa, että pääsemme hysteriasta eroon ja itsesääntely tulee tilalle. Yleensä sääntely on aina kasvun este.”

Suomen vienti painottuu nyt hitaan kasvun markkinoille. Viennistä 55 prosenttia kohdistuu EU:n alueelle, jonka taloudellinen kasvu on käytännössä pysähtynyt. Venäjällä, joka on meille tärkeä kauppakumppani, tilanne on hiukan parempi. Vientimaista kuitenkin puuttuvat todelliset talouskasvun mahtimaat, kuten Kiina.

Maamme kaikinpuolinen hyvinvointi on kuitenkin tiukasti sidottu EU:n talouden kehitykseen, Mörttinen sanoi. Suomen pitää tehdä kaikkensa vakaan euro-alueen ja koko EU:n taloudellisen kasvun eteen. Vaurastuva talous on perusta, jolle lopulta jopa yhteiskunnan vakaus perustuu. Tätä kaikkea suomalaiset päätöksentekijät eivät ole kunnolla ymmärtäneet tai eivät halua kantaa vaadittavista päätöksistä vastuuta.

MAIJA ALA-SIURUA